

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ARTS VISUALS I CREATIVITAT

Coordinació: ASTUDILLO POMBO, MARIA DE
SEQUEROS

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	ARTS VISUALS I CREATIVITAT			
Codi	100747			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Educació Infantil	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	ASTUDILLO POMBO, MARIA DE SEQUEROS			
Departament/s	CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40 % classe presencial 60 % el treball autònom de l'estudiant			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Castellà			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ASTUDILLO POMBO, MARIA DE SEQUEROS	marise.astudillo@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer els fonaments teòrics de la creativitat.
2. Utilitzar creativament el llenguatge visual, com a mitjà de comunicació i expressió.
3. Emprar de manera adient els procediments, tècniques i materials gràfics bàsics.
4. Reflexionar sobre el propi procés creatiu.
5. Evidenciar la pròpia capacitat de treball per tal de millorar les aptituds visuals i gràfiques.
6. Demostrar capacitat per a treballar en equip.
7. Manifestar bon gust estètic i artístic així com sensibilitat davant l'art.
8. Evidenciar capacitats creatives.
9. Demostrar confiança en les pròpies capacitats artístiques i saber-les utilitzar.
10. Argumentar correctament les seves idees de manera oral i escrita.
11. Conèixer el desenvolupament de les capacitats creatives infantils.
12. Saber seleccionar procediments i materials gràfics per potenciar la creativitat infantil.
13. Planificar un projecte didàctic de creativitat artística infantil.
14. Manipular imatges i sons mitjançant l'ús de les noves tecnologies.
15. Promoure la solidaritat (activitat AFANOC)

Competències

CG1 Correcció en la comunicació oral i escrita.

CG3 Domini de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació

CG8 Assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat. Adaptar les propostes d'aprenentatge a les evolucions culturals més significatives

CE1 Conèixer els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'Educació Infantil

CE3 Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat que atenguin a les singulars necessitats educatives dels estudiants, a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans.

CE8 Conèixer fonaments de dietètica i higiene infantils. Conèixer fonaments d'atenció primerenca i les bases i desenvolupaments que permeten comprendre els processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància

Continguts fonamentals de l'assignatura

Fonaments de la creativitat artística
Tècniques de comunicació artística en arts visuals
Recursos didàctics en creativitat artística

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia de treball a utilitzar serà una adaptació de l'mètode "Flipped Classroom", realitzant fora de l'aula les activitats que requereixin menys interacció amb el docent i amb les companyes de classe. Dins de l'aula es realitzaran treballs col·laboratiu/ cooperatiu, pràctiques d'aula taller, treball per projectes, exposicions de l'alumne: orals i multimèdia, etc.

Els principals objectius que s'aconsegueixen amb aquesta metodologia són:

- Fomentar la creativitat i el pensament crític.
- Convertir l'aula en un espai de treball actiu.
- Optimitzar l'ambient de treball a l'aula-taller fomentant la participació i interacció.
- Millorar l'atenció educativa a cada alumne, en funció de les seves necessitats i estil d'aprenentatge.

Activitat formativa	Hores destinades a la activitat formativa	Percentatge de presencialitat
Exposicions del professor: orals i multimèdia. Videoconferència	10	100 %
Tutories grupals o individuals: presencial, videoconferència etc.	4	100 %
Exposicions de l'alumne: orals i multimèdia	3	100 %
Visites virtuals / conferències	3	100 %
Pràctiques d'aula	40	100 %
Treball en equip: anàlisi de documents, elaboració de materials, treball pràctics, preparació d'exposicions orals i multimèdia. Carpeta d'aprenentatge	40	0 %
Treball individual: estudi, cerca, lectura i anàlisi de documents, treball pràctics, preparació d'exposicions. Carpeta d'aprenentatge individual	50	0 %

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Pla de desenvolupament de l'assignatura

	Descripció dels blocs	Objectius
Setmana 1	Presentar el programa de la matèria i integrar en la planificació propostes realitzades pels estudiants . Presentar la Proposta "AFANOC"	10
Setmana 2 i 5	Bloc 1 Fonaments de la creativitat artística Aproximació a la teoria de la creativitat Identificar la fluïdesa d'idees	1, 2, 4, 6 i 8
Setmana 2, 3, 4, 6, 7 i 8 9, 10 i 11 12 i 13	Bloc 2 Tècniques de comunicació artística Proposta "AFANOC" Tallers de colors, espai, volum i... Missatge animat multidisciplinar.	2, 3, 4, 5, 6, 7 i 10 2, 4, 6 i 9
Setmana 4, 5, 6, 7 i 9	Bloc 3 Recursos didàctics en creativitat artística Projecte Cyrus Kabiru i Romouald Hazoume . Disseny de propostes per potenciar la creativitat reutilitzant materials (RRRR).	2, 4, 5, 6, 7, 8 i 10

Setmana 13	IX Seminari Internacional Interuniversitari d'Educació Intercultural i Art africà: visualitats colonitzades	8
Setmana 14	Presentació pública dels curtmetratges	8
Setmana 15	Acte de donació a AFANOC Lliurament de la memòria final.	8 i 10

Necessitarem:

Tenir en la taquilla tot el material necessari per realitzar les propostes de treball.

Càmera de fotos i 1 ordinador portàtil per equip

Sistema d'avaluació

Tenint en compte la Normativa de l'Avaluació i la Qualificació dels Aprenentatges en els Graus i Màsters a la UdL (aprovada pel Consell de Govern 29 de juny de 2023), en el seu article 4 s'estableix l'avaluació continua i en el seu article 5 l'avaluació alternativa per facilitar la conciliació laboral o familiar.

L'avaluació d'aquesta matèria inclourà:

La Normativa de Convivència Universitària UdL (aprovada per acord número 19/2023 del Consell de Govern de 28 de febrer de 2023).

Les mesures de suport facilitades des de la UdLxTothom per a estudiants amb NESE.

Avaluació continuada:

Estudiantat que assisteix de forma habitual a classe:

Bloc 1. Reflexions creativitat, 20 % de la qualificació final

- Treball d'equip (10%)
- Exposició oral i coavaluació (10%)

Bloc 2. Proposta "**AFANOC**", 50 % de la qualificació final

- Presentació de la proposta de disseny del Xukli (10%)
- Pràctiques de aula-taller: 15% treball d'equip i 10 %treball individual
- Mostra del curtmetratge i coavaluació: (15 %)

Bloc 3. Projecte Cyrus Kabiru i Romouald Hazoume (RRRR) 20 % de la qualificació final

- Pràctiques de aula-taller, construcció d'objectes artístics, 10% treball individual
- Pràctiques de aula-taller, construcció d'objectes artístics, 10% treball equip

Bloc 4: Memòria final (individual) 10 % de la qualificació final

Dates d'entrega de les diferents activitats d'avaluació	
Lliurament propostes "AFANOC"	Setmana 2
Lliurament del treball del Bloc 1 i presentació pública	Setmana 5
Lliurament del treball del Bloc 3. Projecte Cyrus Kabiru i Romouald Hazoume (RRRR)	Setmana 9

Lliurament del treball del Bloc 2. Proposta "AFANOC" Disseny Xukli, Presentació pública del curtmetratge i coavaluació.	Setmana 14
Acte de donació a AFANO	Setmana 15
Memoria final	Setmana 15
Examen final	Període d'activitats avaluatives

Avaluació alternativa:

Examen final 70% de la qualificació final.

Blocs 1, 2 i 3: 30% de la qualificació final. Data de lliurament: el dia de l'examen.

Bloc 1. Treball escrit sobre creativitat, seguint les pautes marcades a l'activitat, 10 % de la qualificació final

Bloc 2. Projecte AFANOC, seguint les pautes marcades a l'activitat, 10 % de la qualificació final

Bloc 3. Projecte Cyrus Kabiru i Romouald Hazoume, seguint les pautes marcades a l'activitat, 10% de la qualificació final

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia i recursos d'informació

ALONSO MONREAL, C. (2000): [Qué es la creatividad](#). Madrid: Biblioteca Nueva.

BESORA, R. (2003): *Escola i creativitat: experiències pedagògiques*. Lleida: Pagès editors

CORRADINI, M.(2011):*Cómo se desarrolla una mente creativa* Madrid: Narcea

DE LA TORRE, S. (2006): *Comprender y evaluar la creatividad*, Publicació Archidona, Granada: Aljibe

DE BONO, E. (1999): [El Pensamiento creativo: el poder del pensamiento lateral para la creación de nuevas ideas](#)
Barcelona: Paidós,

EINON, D. (2003): [Niños creativos](#) Barcelona: Mens sana.

FUEGUEL, C. (2000): [Innovemos el aula: creatividad, grupos y dramatización](#) Barcelona: Octaedro

GARDNER, H. (2005): [Inteligencias múltiples: la teoría en la práctica](#). Barcelona: Paidós, cop.

JOVE, J. (1994): *Desarrollo de la expresión gráfica*. Barcelona: I.C.E. Horsori. U.B.

JOVE, J. (2008): *Arte i educació. Cartes a uns mestres*. Ed. Universitat de Lleida

LAMATA, R. (2005): [La Actitud creativa: ejercicios para trabajar en grupo la creatividad](#). Madrid: Narcea. http://books.google.es/books?id=FxxoiUC0qNMC&printsec=frontcover&hl=es&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

[id=FxxoiUC0qNMC&printsec=frontcover&hl=es&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false](#)

LOWENFELD, V. (2008): *Desarrollo de la capacidad intelectual y creativa*. Madrid: Síntesis, DL

MENCHÉN BELLÓN, F. (2015): *La necesidad de escuelas creativas*. Madrid: Ediciones Díaz de Santos.

MENCHÉN BELLÓN, F. (2020) *El adn del aprendizaje creativo. Redescubrir la creatividad como experiència de vida*. Madrid: Wolters Kluwer España

MENDOZA NÚÑEZ, A. (2005): [La Técnica de la tormenta de ideas y creatividad en la educación](#). Sevilla : MAD; México: Trillas

- PASCALÉ, P. & ÁVILA VALDÉS, N. (2007): *Una experiencia de creatividad con adolescentes hospitalizados*. En *Arte, Individuo y Sociedad*, vol. 19. Madrid: Ed. Complutense.
- PINOS QUILEZ, M. (2019): *Con corazón y cerebro: Net learning: aprendizaje basado en la neurociencia. la emoción y el pensamiento*. Barcelona: Caligrama Editorial.
- PRADO DÍEZ, D (2000): [Torbellino de Ideas: por una educación participativa y creativa](#). Universidad de Santiago de Compostela.
- PRIETO SÁNCHEZ, M. D.(2003): [La Creatividad en el contexto escolar: estrategias para favorecerla](#). Madrid : Pirámide.
- PUENTE FERRERAS, A. (1999): [El Cerebro creador: ¿qué hacer para que el cerebro sea más eficaz?](#) Madrid : Alianza.
- QUINTANA, L. (2005): [Creatividad y técnicas plásticas en educación infantil](#). México: Trillas.
- ROBINSON, K (2010): *El elemento. Descubrir tu pasión lo cambia todo*. Barcelona: Debolsillo Clave.
- RODARI, G. (1996): [Gramática de la fantasía: introducción al arte de inventar historias](#). Barcelona: Ediciones del Bronce.
- RODRIGUEZ ESTRADA, M. (2005): [Creatividad en la educación escolar](#). México:Trillas.
- SCHENING, A. (2005): [La Fábrica de ideas: cómo desarrollar el potencial creativo](#). México: Trillas.
- SEFCHOVICH, G. (1996): [Hacia una pedagogía de la creatividad: expresión plástica](#) México: Trillas.
- STEINER, G. (2005): [Gramáticas de la creación](#) Madrid: Siruela,
- TORRES CORONAS M.T. (2003): *Recupera tu creatividad: ideas y sugerencias para fomentar el espíritu creativo* Publicació Oviedo: Septem,
- ULLÁN, A.M. & H. Belver, M. (2006): *La creatividad a través del juego*. Salamanca: Amarú.

WEBGRAFIA

Redes. Los secretos de la creatividad Entrevista de Eduard Punset con Ken Robinson

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/redes/redes-secretos-creatividad/1056427>

¿Las escuelas matan la creatividad? HQ - Ken Robinson en TED 2006

<http://vimeo.com/9495415>

La revolución del aprendizaje Ken Robinson

<https://vimeo.com/19961082>

La Creatividad y el juego Tim Brown

https://www.ted.com/talks/tim_brown_on_creativity_and_play/transcript?language=es

Creativitat i empenedoria cap a la felicitat. Xavier Verdaguer

https://www.youtube.com/watch?v=k5X-zi_4_rg

Molt més

María Acaso, 'rEDUvolution'

<https://www.youtube.com/watch?v=pbvG11d02UQ>

Jose Antonio Marina – “Teoría ejecutiva de la inteligencia. La acción, último objetivo educativo”

<https://www.youtube.com/watch?v=FSFdR-yJIYw>

<http://www.joseantoniomarina.net/>